

Posudek vedoucí bakalářské práce

Název práce: *Literární text jako prostředek environmentální výchovy v PVC*

Autor práce: Johana BENEŠOVÁ

Posudek vypracovala: doc. PhDr. Helena Zbudilová, Ph.D.

Datum: 14. 4. 2021

Přístup studentky Johany Benešové ke zpracování práce, v níž měla za cíl přiblížit problematiku environmentální výchovy v pedagogice volného času a literárního textu jako prostředku jejího rozvoje, byl zaměřen především na oblast lesních mateřských škol. Studentka vnímá environmentální výchovu jako významnou součást předškolního vzdělávání a výchovy, resp. při tvorbě bakalářské práce byla vedena myšlenkou, že vztah člověka k přírodě je formován již od nejtělejšího věku dětí. Vedle záchrany planety reflektuje hodnotu environmentální výchovy pro celý život každého jedince v rovině pozitivního vlivu na jeho fyzické a psychické zdraví.

Studentka svou bakalářskou práci koncipovala do dvou částí – teoretické a praktické. Teoretická část je ukotvena v popisu environmentální výchovy, její podstaty a funkcí; zachycení jejího pojetí z hlediska kurikulárních dokumentů (především RVP PV). Dále se autorka teoreticky vymezuje k lesním mateřským školám, popisuje jejich specifika a pedagogickou koncepci práce v daném zařízení. Literární text vnímá studentka jako prostředek rozvoje klíčových kompetencí (zde předškolních) dětí. S ohledem na prostředí lesních mateřských škol J. Benešová volí vhodné výukové metody dobře uplatnitelné v daném prostředí i v prostředí klasických mateřských škol. Zaměřuje se např. na komunitní kruh, seznamovací aktivitu, předčítání, pantomimickou ilustraci, práci s didaktickým prostředkem (fotografií). Ve výčtu je zahrnuto 11 vlastních aktivit a her, které studentka sama vytvořila. Zaujaly mě aktivity nazvané *Hra na skřítky, víly a stromy; Malování na vodu; Co medvídek popletl; Pavouk...* Studentka do palety metod zařadila také aktivitu dlouhodobého charakteru; jedná se o pěstování bylinek.

V praktické části se studentka zaměřila na tvorbu sady pracovních listů, které se pokusila ověřit v praxi, aby dosáhla závěrečné reflexe. Sada pracovních listů vychází ze čtyř vhodně vybraných literárních děl současných autorů pro děti a mládež (*Pohádky z lesa* od L. Jakešové, *Kapka Kája* od H. Haraštové, *Druhé dobrodružství pavouka Čendy /v lese/* od P. Čecha a *Proč nekveteš?* od K. Macurové). Literární díla byla vydána v průběhu posledních šesti let. V bakalářské práci nalezneme také užitečný seznam vybraných literárních děl pro děti a mládež s environmentální tematikou (od

roku 2011 do současnosti), který studentka sama zpracovala. J. Benešové se i ve ztížených podmínkách v souvislosti s pandemickou situací podařilo praktické ověření části sady pracovních listů, konkrétně se jedná o Metodický list č. 1 a příslušný pracovní list. Detaily přípravy, samotnou realizaci i reflexi zahrnula do své bakalářské práce. K přípravě přistupovala zodpovědně – byla si vědoma, že ve skupině bude mít účastníky ve věku 3-6 let, proto vhodnost a přiměřenost navržených aktivit předem konzultovala také s ředitelkou konkrétní LMS. Studentka zohlednila požadavek střídání aktivit pro udržení pozornosti dětí, nabídla dětem řadu vlastních nápadů k realizaci. Sama v rámci zpětného hodnocení konstatovala, že její program byl mírně předimenzovaný, což by při další aplikaci podkladů upravila. I přes částečné ověření studentka získala cenné postřehy. J. Benešová vytvořila dle mého názoru životaschopný program environmentální výchovy, který může sloužit jako inspirace pro další studenty a pedagogy volného času.

K formální stránce práce mám připomínku drobnějšího charakteru, která zahrnuje nedodržení jednotné úpravy řádkování v části věnované představování aktivit. Citace a bibliografie jsou zpracovány podle normy. Cíle práce byly naplněny. Studentka prokázala schopnost práce s aktuálními odbornými prameny.

Práce je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. Argumentace je dobrá. Výstavba větných celků je promyšlená.

Bakalářská práce naznačila možné cesty, jak již od útlého věku můžeme děti postupně vést přirozenou cestou k poznání, že je třeba chránit přírodu a neplýtvat zdroji. To se ve starším věku může stát běžnou součástí jejich životního stylu.

Předkladatelka práce Johana Benešová zpracovala dané téma kvalitně na úrovni odpovídající nárokům kladeným na tento typ závěrečných kvalifikačních prací. Celkové zpracování závěrečné práce svědčí o pečlivém a zodpovědném přístupu studentky k závěru vysokoškolského studia.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

Helena Zbudilová